

τὸς ὁ ἰδρυτὴς τοῦ Χριστιανικοῦ θρησκευματος εἰς τὴν ἀνάγκην ταύτην ἀποβλέπων, ἔθεσεν ὡς ὅρον εἰς τοὺς πρώτους ἐργάτας τοῦ θρησκευματος αὐτοῦ τὴν ἐνότητα καὶ τὴν ὁμοφροσύνην ἐν τῇ πρὸς ἀλλήλους ἀδελφικῇ ἀγάπῃ· ἀντιτολὴν καὶ τὴν δίδωμι ὑμῖν, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους· καθὼς ἠγάπησα ὑμᾶς, ἵνα καὶ ὑμεῖς ἀγαπᾶτε ἀλλήλους. Ἀλλὰ καὶ ὅταν ἐμελλε νὰ κρεμασθῇ ἐπὶ τοῦ σταυροῦ ἡ ἀποθάνῃ ὁ θεάνθρωπος, πάλιν περὶ τῆς ἐνότητος τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἰκέτευσεν ἐπανεὶλημμένως τὸν πατέρα αὐτοῦ, τὸν Θεόν. «Πάτερ ἅγιε τήρησον τοὺς μαθητάς μου ἐν τῇ ἐνότητι σου, ἵνα ὅσιν ἐν καθὼς ἡμεῖς· καὶ οὐ μόνον περὶ τῆς ἐνότητος καὶ τῆς ὁμοφροσύνης τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἰκέτευσε τὸν πατέρα ὁ Σωτὴρ, ἀλλὰ καὶ περὶ τῆς ἀδελφικῆς ἐνότητος καὶ ἀγάπης πάντων τῶν μελλόντων νὰ πιστεῦσιν εἰς τὸ Εὐαγγέλιον καὶ εἰς τὴν ἐνότητα μάλιστα ταύτην τῶν μαθητῶν καὶ πάντων τῶν πιστῶν, ἀπέδωκεν ἐκ τῶν προτέρων τὴν ἐπιτυχίαν καὶ τὸν θρίαμβον τοῦ Εὐαγγελίου αὐτοῦ ἐν τῷ κόσμῳ.

Εἰς τοὺς λόγους τούτους τοῦ Διδασκάλου στηριζόμενοι οἱ Ἀπόστολοι κατέβαλλον πᾶσαν προσπάθειαν ὥπως ἀποσκορμίσωσιν ἐκ τοῦ μέσου πᾶσαν ἐνδεχομένην αἰτίαν, ἥτις ἠδύνατο νὰ προξενήσῃ διχόνοιαν καὶ διαίρεσιν μεταξὺ αὐτῶν, διότι ἔβλεπον τὴν μεγίστην ἀνάγκην ὥπως τηρήσωσι τὸν χριστιανικὸν ἀδελφικὸν σύνδεσμον, δι' οὗ καὶ πραγματικῶς ἐθριαμβεύσαν· ἀλλὰ καὶ εἰς πάντας τοὺς πιστοὺς ἀλλεπαλήλως τὴν ἐνότητα καὶ τὴν ὁμοφροσύνην καὶ ἐκήρυττον καὶ ἔγραφον. Ὅλα αὐτῶν τὰ θεόπνευστα συγγράμματα, καὶ ἰδίως αἱ ἐπιστολαὶ τοῦ Παύλου βρῆθουσι παραγγελμάτων πρὸς τοὺς πιστοὺς, ἀποβλεπόντων εἰς τὴν ἐνότητα καὶ τὴν ἀδελφικὴν πρὸς ἀλλήλους ὁμοφροσύνην καὶ ἀγάπην.

Τὸ ἀποστολικὸν ἀνάγνωσμα, ὃ προτιθέμεθα νὰ ἀναπτύξωμεν σήμερον εἶναι ἐν τῶν παραγγελμάτων ἐκείνων τῶν ἀφορώντων εἰς τὴν χριστιανικὴν ἐνότητα, ἣν ἐνθέρμως συνέστησεν ὁ Ἀπόστολος Παῦλος εἰς τὴν ἐν Κορίνθῳ Ἐκκλησίαν, ἐν τῇ ὁποίᾳ εἶχον τότε ἀναφανῆ διαίρεσεις καὶ σχίσματα.

Ὁ Ἀπόστολος εἰσέρχεται εἰς τὴν κυρίαν αἰτίαν ἐξ ἧς καὶ παρεκινήθη νὰ γράψῃ τὴν Ἀπὸ αὐτοῦ ἐπιστολήν πρὸς Κορινθίους· ἥτις αἰτία ἦτο, ὡς εἴπομεν ἡ διαίρεσις μεταξὺ αὐτῶν καὶ ἡ διαφωνία· καὶ ἐπειδὴ αἱ διαίρεσεις ἐκείναι προήρχοντο ἐκ τῆς σπουδῆς τῆς φιλοσοφίας, ἐκ τῶν διαφύρων τουτέστι προκυπτουσῶν ἐκείθεν ἀρχῶν, καὶ φιλοσοφικῶν ἀξιωματικῶν, πρὸς δὲ καὶ ἐκ ζητημάτων ἀφορώντων εἰς τὴν ῥητορικὴν, ὃ Ἀπόστολος καταδεικνύει εἰς αὐτοὺς ὅτι τὸ Εὐαγγέλιον εἶναι ὅλως ἀνεξάρτητον τῶν τοιούτων.

Παρακαλῶ, λέγει, ὑμᾶς, ὦ Κορίνθιοι, ὡς πιστοὺς ἀδελφούς μου, καὶ παρακαλῶ ἀπέναντι τοῦ ὀνόματος τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, διότι αὐτὸς καὶ μόνος εἶναι ἡ κεφαλὴ τῆς Ἐκκλησίας, ἧς εἵμεθα λειτουργοί, καὶ εἰς ὃν ἀφείλομεν πάντες νὰ ὑπακούωμεν· παρακαλῶ λοιπὸν ὑμᾶς, ἵνα τὸ αὐτὸ λέγητε πάντες, οὐχὶ βεβαίως ἵνα πάντες ὁμοῦ ἔχετε μίαν καὶ τὴν αὐτὴν γνώμην ἐπὶ ἐνὸς ἐκάστου ἀντικειμένου, ἵνα τουτέστι σκέπτεσθε πάντες ἀπαρραλλάκτως ὥπως σκέπτεσθε ὁ εἰς καὶ ἐπ' αὐτῶν τῶν ἐλαχίστων πραγμάτων, οὐχὶ, δὲν ἐννοῶ τοῦτο, διότι θεωρῶ τὸ ἀδύνατον· ἀλλὰ παρακαλῶ ἵνα ἔχετε τὴν αὐτὴν γνώμην ἐπὶ τῶν θεμελιωδῶν δογμάτων τῆς εὐαγγελικῆς πίστεως, καὶ ἵνα ὁμολογῆτε τὰ αὐτά, ὡς πρὸς τὰς θεμελιώδεις βάσεις, ἐφ' ὧν τὰ δόγματα ταῦτα στηρίζονται· ἐὰν δὲ ὑπάρχῃ ποτὲ καὶ διαφορὰ γνώμης ἐπὶ μικρῶν πραγμάτων, ἡ τοιαύτη διαφορὰ δὲν πρέπει ποσὺς νὰ ἐπηρεάζῃ τὰς θεμελιώδεις ἀρχὰς τοῦ Εὐαγγελίου. Ἡ ὁμοφωνία δὲ αὕτη, ἀδελφοί μου Κορίνθιοι, λέγει ὁ

Παῦλος, θέλει προλαμβάνει πάντοτε, αὐτὰ σχίσματα, ἥτις διαίρεσεις ὑμῶν εἰς διαφόρους ἀντιφρονούσας μερίδας. Παρακαλῶ δὲ τέλος ὑμᾶς ἵνα εἰσθε ἐν ὁσμᾷ κατέγον ἐκαστοῦ τὴν ἰδίαν αὐτῶν θέσιν καὶ τὴν ἰδίαν λειτουργίαν, ἧς ἐκρίθη ἡμεῖς ἐν τῇ Ἐκκλησίᾳ· ὃ ἐστὶν ἐν ἡνωμένον καὶ ἀδιαίρετον σῶμα ἀποτελοῦντες, ὡς πρὸς τὴν πρὸς ἀλλήλους ἀγάπην, ὡς πρὸς τὸν σεβασμὸν, τὴν εὐκρίνειαν καὶ τὴν καλὴν πίστιν παντὶ ἀδελφῷ, φέροντες τὴν ἐπίκλησιν ἐκ τοῦ ὀνόματος τοῦ Σωτῆρος. Οὕτω καὶ μόνον ἀδελφοί μου, θέλει προαχθῇ καὶ θριαμβεύσῃ ἡ Ἐκκλησία.

Ταῦτα δὲ γράφω εἰς ὑμᾶς, ὦ Κορίνθιοι, λέγει ὁ Παῦλος, διότι τινὲς τῶν πιστῶν ἐκ τοῦ οἴκου τῆς Χλόης, προσερχομένων (γυναικὸς πιθανόν Κορινθίας, μαθητρίας καὶ αὐτοῦ καὶ ὁπαδοῦ τοῦ Εὐαγγελίου) μοι ἐγνωστοποίησαν ὅτι μεταξὺ ὑμῶν ὑπάρχουσιν «ἐριδές» ἥτοι διαφωνίαι ἐπὶ διαφορῶν εὐαγγελικῶν ζητημάτων· ὡς λ. χ. ἄλλος μὲν ἐξ ὑμῶν λέγει ἐγὼ εἶμαι ὁπαδὸς τοῦ Ἀποστόλου Παύλου καθ' ὃ ἐξ ἐθνῶν ἐξ ἐθνῶν Χριστιανῶν, ἐπειδὴ ὁ Παῦλος εἶναι ὁ Διδάσκαλος ἐν Κορίνθῳ· ἄλλος δὲ πάλιν λέγει ἐγὼ εἶμαι ὁπαδὸς τοῦ Ἀποστόλου Πέτρου καὶ συνοδοιπόρου τοῦ Παύλου, διότι ὁ Πέτρος εἰς τὸν Πέτρον, καθ' ὃ ἐξ Ἑβραίων Χριστιανῶν, καὶ ἄλλος τέλος λέγει, «ἐγὼ εἶμι Χριστοῦ», τοῦτο μὲν, διότι αὐτὸν εἶδον ἐν Παλαιστίνῃ, ὅταν ἀπῆλθον ἐκεῖ χάριν τῶν ἑορτῶν, τοῦτο δὲ, καὶ διότι αὐτὸν καὶ μόνον ἀναγνώριζον ὡς κεφαλὴν τῆς Ἐκκλησίας αὐτοῦ καὶ ὡς μόνον ἀρχηγὸν τοῦ Χριστιανικοῦ θρησκευματος.

Ἀλλὰ μερίζεται ὁ Χριστός ; (Τὸ τέλος τῆς ἐρμηνείας ταύτης δημοσιευθήσεται ἐν τῷ ἐπόμενῳ φύλλῳ).

ΕΘΝΙΚΗ ΜΟΥΣΑ

Ο ΓΩΓΟΣ ΜΠΑΚΟΛΑΣ

Ποῖος εἶν' αὐτὸς τοῦ πολεμᾶν καὶ βροντερὰ χουγιάζει ;
Γῶγος Μπακόλας πολεμᾷ μ' ἐφτά χιλιάδες Τούρκους.
— Δεβέντες Ραλοδισινοί, πετρίτες τῶν Τσουμέσκων,
Παστρίπτες τὰ τουφέκια σας τροχίστε τὰ σπαθιά σας,
Φιάστε ταμπούρια δυνάτ', φιάστε τὸ μετερίζι,
Γιὰ πολέμους δυνάτ' καὶ σκουζτε τὰ μεγάλα.
Νὰ εἰσέλθῃτε δυνάτ' καὶ νὰ σκουζτε τὰ μεγάλα.
Νὰ ἀκούσῃτε τὸ τουφέκι μας ὅς οἱ κάμποι,
Τρεῖς ὧρες ἐπολέμησαν σὺν ἁγία παλληκάρια,
Φουσεῖ σὺν παλάσκαίς τους δὲν ἔμεινε κανένα,
Καὶ πάλι ὁ Γῶγος φώναξε ἀπὸ τὸ μετερίζι,
— Παιδιά τοῦ Βάλτου καὶ παιδιὰ τοῦ Μήτρου Κουταλῖδα,
Γιὰ ἀφήστε τὰ τουφέκια σας τραβᾶτε τὰ σπαθιά σας,
Βάλτε τοὺς Τούρκους ὀμπροστά, χτυπάτε, κυνηγᾶτε,
Γιὰ νὰ γλυτώσουν τὴν σκλαβιά τὸς γυναικοπαῖδια,
Ποὺ κυνηγοῦνταν σὺν ἀρνιά καὶ σκούζουν καὶ βελάζουν.

ΙΣΤΟΡΙΚΑΙ ΕΠΕΤΕΙΟΙ *

ΜΟΝΕΜΒΑΣΙΑ

Ἰούλιος 1821

Οὐέλ.λα ἐν τῇ πόλει.

Καθ' ὃν χρόνον οἱ τρεῖς Μονεμβασιώται καταπυροβολοῦντες, κινδυνεύουσι περὶ τῆς ζωῆς, ἄλλη θύελλα ἔχει ἐγερθῆ ἐν τῇ πόλει. Ἀπὸ τῶν ἐπάλξεων ἐφώναξαν πρὸς τοὺς κατωτέρους καὶ ἀτόνους ἐκ τῆς πείνης Μουσουλμάνους : « Τρεῖς κιαφίριδες ἔπεσαν στὴ θάλασσα, καὶ πᾶν νὰ μὲς προδώσουν ».

* Κ. Γ. Ζησιού.

Βροντή, κεραυνὸς θηριώδης κραυγὴ, οὐχὶ ἀπλὴ βοή ἀγανακτήσεως, ἀντήχησεν ἀπὸ τῆς πόλεως εἰς τὰ αἵματωμένα στέρα τῶν βράχων τῶν ὑπερκείμενων αὐτῆς. Ἐξεχύθησαν ἐκ τῶν οἰκῶν μαχαίρας, πελέκεις αἰμοδιψεῖς πάλοντες, πιστόλας εἰς φόνον τῶν χριστιανῶν ἐτοίμους κρατοῦντες. Κυλόντες τοὺς χάλικας τῶν λιθοστρώτων φέρονται δρομαῖοι κατὰ τὰς σκολιὰς ὁδοὺς, συγνοὶ τὴν ὄψιν, με ὀφθαλμοὺς θάνατον ἐκπέμποντας συναθροίζοντες εἰς τὸν καφενὲ τοῦ Δουμάνη. ¹ Οἱ χριστιανοὶ ἔντρομοι τὴν γενικὴν σφαγὴν, ἣν οἱ Τούρκοι ἠπείλουν, φοβούμενοι κατέφυγον εἰς ὑπόγεια ἢ κρύπτας τῶν οἰκῶν αὐτῶν καὶ οἱ εὐσεβέστεροι, μετὰ τοῦ μαρτυρίου τέλους ποθοῦντες μάλλον βεβαίαν τὴν αἰώνιον ζωὴν, τυρικόσιν πρὸς τοὺς ναοὺς, καὶ ἐπληρώθησαν πλήθους τὸν θάνατον ἀναμένοντες τὰ ἱερὰ ἄδυτα τοῦ Ἐλκομένου, τῆς Παναγίας τῶν Κρητικῶν, τῶν Ἀγίων Ἀκινδύνων. Ἐνταῦθα ἀτάραχοι πλέον ἀναμένοντες τὴν μουσουλμανικὴν ἐπερχομένην ἀπανθρωπίαν ἀκούουσι τὰς ἀρὰς τὰς φρικτάς, τῶν ἀπειλῶν τὸν πᾶταγον, μεθ' ὧν θολὸς ἀνεμινύστω τῶν τηλεθῶν καὶ τῶν τουφεκιῶν ὁ κρότος καὶ ἡ μετ' αὐτὰ ἐξεγερθεῖσα θαλασσοταραχὴ.

Οἱ Τούρκοι κραυγάζουσιν, ἀλλὰ καὶ ἐρευνῶσιν ἅμα, ἔμαθον δὲ παρὰ τοῦ κατὰ τὸ πορτέλλο φρουροῦ τίνες ἦσαν οἱ ἐξεληθόντες χριστιανοί. Μακρὰν εἰς τὸ ἄκρον τῆς πόλεως πρὸς ἀνατολὰς, πλησίον τῆς χαλάστρας, ἐκάθητο τοῦ βράχου οἰκογένεια, καὶ εἰς τὴν Ἐπάνω πόρτα πλησίον τοῦ βράχου καὶ παρὰ τὸν Ἅγιον Ἰωάννην τὸν Πρόδρομον ἦτο ἡ οἰκία τοῦ Λελάκη. Ἀλλ' ἐδῶ ὀλίγον περαιτέρω ὀπίσω ἀπὸ τὰ Σπίτια τοῦ Γιαννούκου παρὰ τὸν Εὐαγγελισμόν ἔμεινε τοῦ Κορῶνι τοῦ οἰκογένεια· ἐκεῖ θὰ βρῶσιν τὴν διψαντων, εἰς τὸ αἶμα τῆς γυναικὸς τοῦ Βενέτα καὶ τῶν τέκνων αὐτοῦ. Βράχος ἀποσπασθεὶς ἀπὸ τοῦ ὄρους ὑπὸ σεισμοῦ καὶ κυλινόμενος ἐπὶ τοῦ πρανοῦς πάντα συντρίβων τὰ ἀνιστάμενα καὶ βυθίζων τὴν γῆν εἶναι οἱ Τούρκοι ὁρμήσαντες πρὸς τὸν Κορῶνι τὴν οἰκίαν. Ὁ αἰμοχαρὴς μάλιστα ὁ ἐκ Βαρδουνίας Μουᾶ Γακουπάκης ἀσκητὴς ἔχει ἐξέλθῃ εἰς τὴν ἀγορὰν βλασφημῶν λυσσαλέος. Ὑψηλὸς εἶναι, εὐρύστερνος, μελαψός· τῆς ἀγρίας καὶ σκληρᾶς μορφῆς τοῦ κόμη συστρέφεται οὐχὶ μυχρά, μελανή, αὐχμηρὰ καὶ σκληρὰ ὡς ἐπὶ τῆς κορυφῆς τραχεὺς βράχου ἀγέλη μελανῶν, χάλκινων ἐκπέμπουσιν γλῶσσας μίσους, οἷτινες θέλουσι νὰ καύσωσι τὴν πόλιν.

Κυρὰ Βενέτα

Φθάνουσιν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Κορῶνι παταγοῦσιν αἱ θύραι ἐπὶ τῶν τοίχων διὰ λακτισμάτων ὠθοῦμεναι ἀπᾶςεται ἀπὸ τῆς κόμης ἡ Βενέτα καὶ σύρεται ἔξω εἰς τὸ λιθοστρώμα τῆς ὁδοῦ, μαστιγοῦται διὰ τοῦ πλατέος τῶν γαταγαγίων, ἐν ᾧ τὰ παιδιὰ αὐτῆς θρηνοῦσι περὶ αὐτὴν πνιγόμενα σχεδὸν διὰ τῶν χειρῶν ἡ κεντούμενα μετὰ μαχαίρας τῶν Τούρκων.

« Εἰπέ μας, ἔλεγε πρὸς τὴν χριστιανὴν, τρομερὸς ὁ Μουᾶ Γακουπάκης, εἰπέ μας ὅτι ὁ Καλογεράς παρεκίνησε τὸν ἄνδρα σου νὰ πάγῃ νὰ μὲς προδώσῃ, καὶ σοὺ ὀρκίζομαι εἰς τὴν πίστιν μου, εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Μωχάμετ, καὶ ἀπὸ κακοῦ σπαθιοῦ καὶ πᾶν, ὅτι δὲν θὰ πάθῃς τίποτε ».

« Κανεὶς δὲν τὸν παρεκίνησε τὸν ἄνδρα μου, ἀπεκρίθη ἀτάραχος ἡ Βενέτα· μόνον τὸ κεφάλι τοῦ τῶν ἑσπερὶ νὰ κάμῃ ὅτι ἔκαμει ».

« Πέ μας, μωρὴ ἀπιστὴ χριστιανὴ, ἔλεγε πάλιν ὁ Μουᾶ Γακουπάκης, εἰπέ μας ὅτι ὁ Καλογεράς παρεκίνησε τὸν ἄνδρα σου νὰ πάγῃ νὰ μὲς προδώσῃ ».

¹ Ὁ καφενὲς τοῦ Δουμάνη ἔκειτο κατὰ τὴν πλατείαν μετὰ τοῦ Τζαμίου καὶ τῆς Ἐκκλησίας τοῦ Ἐλκομένου.

λογεῖς ἔσπρωξε τὸν ἄνδρα σου, ἀλλοιῶς θὰ σ' ἐντροπιᾶσω· μεν ἔμπρὸς εἰς ὅλον τὸν κόσμον, θὰ σ' ἐγδάρωμε, καὶ θὰ σὲ θάψωμε ζωντανή. Καὶ αὐτὰ τὰ σκυλλοπούλα σου, θὰ σπᾶσωμε τὰ κεφάλια των στὰ καλντιρίμια καὶ θὰ τὰ φᾶμε ἔμπρὸς εἰς τὰ μάτια σου ».

Τίγριδος ὄνυχες δὲν σπαράττουσι τὰς πλευρὰς αἰγιάγου οὕτως, ὥπως τὴν μητρικὴν καρδίαν τῆς τοῦ ζώδους Βαρδουνιώτου οἱ λόγοι. Καὶ ὅμως ἡρεμος φαίνεται, καὶ ἀσφαλὲς ἀποκρινομένη λέγει·

« Καὶρὸν πολὺν ἔχει νὰ ἔλθῃ εἰς τὸ φτωχικὸ μας ὁ σῖος Παναγιωτάκης· τὸ κεφάλι τοῦ τὸν Θόδωρο τὸν ἔσπρωξε καὶ πῆρε εἰς τὸν λαμό του τοὺς φίλους του καὶ ἐμᾶς ».

Ταῦτα ἔλεγε προτιμῶσα τὸν μαρτυρικὸν θάνατον τῶν τέκνων τῆς καὶ ἐαυτῆς ἡ ἀπλὴ Μονεμβασιώτισσα, ἄκαμπος ἡ Βενέτα.

Ὁ Καλογεράς ἔδραμε, ταῦτα μαθὼν, πρὸς τὸν φρουρὸν τοῦ Κάτω Κάστρου Μουσταφᾶ ἀγᾶν· ἔσπευσεν ἐκεῖνος ἡμίγυμνος, ἵνα σώσῃ τὴν χριστιανὴν. Ἀλλ' οἱ Μουσουλμάνοι ἔστρεψαν κατ' αὐτοῦ τὰ ὅπλα.

« Ἀκούσατέ με πρώτα, εἶπε, καὶ ἔπειτα σκοτώστε με. Δὲν θὰ ζήσωμεν, νομίζω, ἀκόμη πολὺν καιρὸν μετὰ τὸν ἄερα, ὅπως τώρα τρεφόμεθα. Ἄν καμμίαν ἡμέραν ἀποφασίσωμεν νὰ κἀνωμεν ράι τᾶρμκτα εἰς τοὺς γκακούρηδες, τί θὰ πάθωμεν, συλλογίσθετε, ὅταν ἔχωμεν σκοτωμένα τὴν γυναῖκα τοῦ χριστιανοῦ καὶ τὰ παιδιὰ ».

Ἡ μαινομένη θάλασσα ἤρχισε τότε πρᾶνόμενῃ. Ὁ Ἰβραήμ βελούκμπας καὶ ὁ γενιτσάρκαγς Μεχμέτ συνηγοροῦσι, συμφωνοῦσι δὲ πρὸς αὐτοὺς καὶ οἱ ἡμεροὶ Μονεμβασιώται· Τούρκοι, ἀλλ' οἱ Βαρδουνιώται εἶναι ἀμελικοί. Τότε ὁ Μουσταφᾶ ἀγᾶς λέγει θέλων νὰ κατασιγάσῃ αὐτοὺς.

« Ἡζεύρω ἐγὼ ὅτι ἐκεῖνο τὸ σκυλί, ὁ Δελές, ἐπῆρε τὸν νοῦν καὶ τῶν ἄλλων δὲν σφάζομεν τὸν πατέρα αὐτοῦ τοῦ... ».

Ἀνεοριχθήσαν εἰς τὸ ἄνω τῆς πόλεως δυτικά, ἀπέσπασαν ἀπὸ τῆς οἰκίας τὸν ἐνενηκοντοῦτῃ τυφλὸν γέροντα Δελέν καὶ λιπόσαρκον ἀπὸ τοῦ ἀργυροῦ πώγωνος ἔσυραν ἔξω τοῦ τείχους καὶ στηρίζαντες τὴν πολὺν κεφαλὴν του ἐπὶ τινος λίθου, ἔσφαξαν αὐτόν, καὶ γυμνῶσαντες τὸ σῶμα ἔθεσαν πρὸς ὄβριον ὀπίσθεν τὴν κεφαλὴν τοῦ προσέβου, δι' ὃν ἡ θεία πρόνοια τοιοῦτον ὥρισε μακάριον χάριν τῆς πατρίδος τέλους.

Παράδοσις τῆς Πόλεως (23 Ἰουλίου)

Οἱ ἐν Μονεμβασίᾳ Τούρκοι, καθ' ὅσον ἡ ἀνάγκη περὶ τὸν τράχηλον αὐτῶν ἐσφιγγε τὸν σιδηρὸν κλοιὸν τῆς, ἐδιδάσκοντο ὅτι ὑπάρχει θεὸς Ἐλεος καλούμενος. Θυμιάμα λοιπὸν εἰς αὐτὸν προσφέροντες ἀφῆκαν νὰ ἐξέλθῃ ἡ Βενέτα καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς. Εἶχε γένῃ γνωστὴ εἰς τοὺς Ἕλληνας ἡ ἀδελφὴν αὐτῆς ἀφροσύνη, ἡ προθυμία νὰ θύσῃ ὀλοκαυτώματα εἰς τὴν πατρίδα καὶ τὴν θρησκείαν διὰ τὴν καρδίαν μητρὸς καὶ πάντων τῶν ἐν τῇ γῇ μάλιστα ἠγαπημένων καὶ ἱερῶν τῶν. Μόλις διήλθε τὴν πολυτοξὸν τῆς Μονεμβασίας γέφυραν τρέχοντες κατὰ τὴν δάσιν αὐτῆς παρὰ τὴν ὁδὸν οἱ Ἕλληνας πολεμιστὰς πυροβολοῦσιν εἰς χαριστικόν, δακρύοντες ἐκ χαρᾶς, ραίνοντες μετ' ἄνθη θαυμασμοῦ τὴν ὁδόν, ἀλλ' ὡραίαν κεφαλὴν τῆς καὶ εὐλογοῦντες τὴν μητέρα ἥτις τοιαύτην τὴν ἐγέννησεν. Ὡδήγησαν αὐτὴν εἰς τὸ χωρίον Λυρά, ὅπου ὁ Κορῶνις ἐψυχομαχεῖ ἀγωνίων διὰ τὴν ζωὴν τῆς γυναικὸς καὶ τῶν τέκνων τοῦ καὶ τὴν τιμὴν. Ἀνέζησε ὑπὸ τὰς θωπείας αὐτῶν.

Ὅλιγον χρόνον ὕστερον ἐντὸς ἀγυροῦ δισκου παρέδιδον τὰς σιδηρὰς τῆς πόλεως καὶ τοῦ Μανεῆ Κελεσί κλειδας εἰς τὸν πρίγκηπα Καντακουζηνὸν οἱ Ὀσμανῖται οἱ ἀγέρωχοι. Παρὰ τὸν πρίγκηπα καὶ τοὺς ἄλλους τῆς πολιτοκίας ἀρχηγούς Ἰστανταὶ ἀφελεῖς τρεῖς ἐκ Μονεμβασίας στρατιῶται ὁ

Κορώνης ὁ Θεόδωρος, ὁ Δελάκης ὁ Γεώργιος καὶ ὁ Θεοφιλάκης ὁ Δημήτριος.

Περαιτέρω ὀλίγον, ἄνωθεν τῆς Κουρκούλας, παρὰ τὴν Ἀγίαν Παρασκευὴν φαίνεται τοὺς Τούρκους παραδιδόμενους γυνή τις.

Εἶναι ἡ κυρὰ Βενέτα.

ΤΩΝ ΠΑΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΝΕΩΝ

Μία γνώμη καθ' ἑβδομάδα.

«Διὰ τοῦ Χριστιανισμοῦ ἐμπεδοῦται ἡ ἠθική, ἀναπτύσσεται καὶ ἐνισχύεται τὸ αἶσθημα τοῦ καθήκοντος, ἡ ἀφοσίωσις ἡ ἀνεξαρτησία τοῦ χαρακτῆρος, τὸ ἀκαταδάμαστον τῆς συνειδήσεως, ἡ καλοκαγαθία, ἡ γλυκύτης, ἡ πραότης, ἡ ὑπομονή, ἡ μετριοφροσύνη, ἡ εὐσπλαγχνία, ἡ ἀνεξικακία καὶ ἡ ἀγάπη ἧτις εἶναι ἡ βάσις ὅλων τῶν ἀρετῶν καὶ ἡ πηγὴ τῆς αὐτομικῆς καὶ κοινωνικῆς εὐδαιμονίας. Ὁ Χριστιανισμὸς ἀνυπο-

τὸν ἄνθρωπον ὑπεράνω τῆς ὕλης διὰ τῆς πίστεως, παρρηρεῖ δὲ καὶ ἐνισχύει τοὺς δυστυχοῦντας διὰ τῆς ἐλπίδος, ἐξαιτίας δὲ μᾶς καθιστᾷ διὰ τῆς ἀγάπης κατευναῖ τὰ πάθη ἐξαγιάζει τὴν ψυχὴν καὶ εἰς τὴν μακαριότητα τῆς μελλούσης ζωῆς καθοδηγεῖ τὰ ἔθνη».

Λέων Μελάς

ΒΡΑΧΕΙΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Κ. Μ. Τερπέστην. Καὶ πλείότεραι καὶ μάλλον ἐπιβίβληται αἰτήσεις προηγούνται. Ἐάν δυνηθῶμεν θὰ τὸ πράξωμεν εὐχαρίστως. Γρ. Σ. Ἀργύροστολιν. Ἀπεστάλησαν μετὰ δύο ἀντίγραφα τῆς Ὑπὲρ Πατρίδος προσευχῆς δωρουμένων ὑπὸ τοῦ συγγραφέως Μ. Ν. Λιβερποῦλ, Στ. Χ. Σόφειαν, Δημ. Καστορίν, Στ. Ν. Σόφειαν, Στ. Ν. Σόφειαν, Στ. Ν. Σόφειαν. Ἀντ. Μ. Ἀργυροστόλιν. Ἀπεστάλησαν διὰ πρώτου ταχυδρομείου. — Ἀντ. Μ. Ἀργυροστόλιν. Ἀπεστάλησαν. — Κ. Μ. Εὐχαριστοῦμεν διὰ τοὺς καλοὺς τῆς διατιμῆσεως φύλλοις ἐδημοσιεύθη σχετικὴ ἀγγελία νομὲν ἀπάντησιν. — Π. Ἀλ. Δ. Χαλκιδέα.

ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΨΙΛΑΚΗ

ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

Ἀπὸ τῆς ἀπωτάτης ἀρχαιότητος μέχρι τῶν καθ' ἡμᾶς χρόνων.

Εἰς τόμους τρεῖς.

Χορηγία τῆς Ἐθν. Συνελεύσεως τῶν Κρητῶν. Ἐκτυπωθέντος καὶ τοῦ τελευταίου τεύχους. Τιμὰται κληρὸς 92 λ. δρ. 9

ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΑΤΜΟΠΛΟΪ

Δρομολόγιον ἰσχύον ἀπὸ 1 Ἀπριλ. 1911

Ἀναχωρήσεις ἐκ Πειραιῶς

ΔΕΥΤΕΡΑ Μεσημβρίαν (κατ' εὐθείαν) δι' Ἀλεξάνδρειαν.

ΔΕΥΤΕΡΑ 2 μ. μ. διὰ Γύθειον (προαιρετικῶς), Καλάμης, Κατάκωλον (προαιρετικῶς), Πάτρας, Κέρκυραν καὶ Τεργέστην.

ΔΕΥΤΕΡΑ 6 μ. μ. διὰ Σίφον, Χανιά, Ρέθυμνον καὶ Ἡράκλειον.

ΠΕΜΠΤΗ 4 μ. μ. διὰ Χίον, Μυτιλήνην, Κωνσταντινούπολιν, Πύργον καὶ Βόρναν.

ΠΕΜΠΤΗ 7 μ. μ. διὰ Χαλκίδα, Αἰόλον, καὶ Βόλον.

Ἀναχωρήσεις ἐκ Πατρῶν

ΤΕΤΑΡΤΗ 8 μ. μ. (κατ' εὐθείαν) διὰ Κέρκυραν καὶ Τεργέστην.

ΤΑ ΠΑΤΡΙΑ

Διατίμησις παρελθ. τόμων καὶ φύλλων

Πλήρης σειρὰ τῶν ἐννέα τόμων (1902—1910) δρ. 35.

Ἡ αὐτὴ διὰ δημοσίας κοινοτικῆς ἡ σχολικῆς βιβλιοθήκας, ἐπισήμως ἡ τουμὴν δρ. 25.

Ἐκαστος τόμος ἰδιαίτερος δρ. 5.

Παλαιὰ φύλλα παρελθόντων ἐτῶν 8-10 δρ. 5.

Φύλλα τοῦ 9 τόμου (1910) πρὸ συμπλήρωσιν, ἔφ' ὅσον δὲν ὑπερβαίνουσι τὰ 5, δωρεάν.

Ἀποστολὴ ἐλευθέρᾳ ταχυδρομ. τελῶν.

Πᾶν ποσὸν προσερχόμενον ἐκ πωλήσεως τόμων ἢ φύλλων θεωρεῖται καὶ ἀναγράφεται ἐν τῇ οἰκίᾳ χώρῳ ὡς δωρεὰ τοῦ ἀποστέλλοντος.

Ἐκ τοῦ Γραφείου

ΙΑΜΑΤΙΚΑ ΛΟΥΤΡΑ ΔΑΜΒΕΡΓΗ

ΛΙΔΗΨΟΥ, ΛΟΥΤΡΑΚΙΟΥ, ΥΠΑΤΗΣ

ΜΕΘΑΝΩΝ, ΚΥΛΛΗΝΗΣ καὶ ΚΥΘΟΥ

ὡς καὶ ΑΡΩΜΑΤΙΚΑ

καὶ ἐκ ΒΛΑΣΤΩΝ ΠΕΥΚΗΣ καὶ ΕΛΑΤΗΣ

Εὐρίσκοιται εἰς φιάλας πρὸς ἀποστολὴν διὰ τὴν ἡσπιν Ἰαματικῶν Λουτρῶν

ΚΑΤ' ΟΙΚΟΝ

Ὅδηγία χρήσεως πέμπονται δωρεάν ὑπὸ αἰτούντι

Πρότυπον φαρμακείου

Α. Κ. ΔΑΜΒΕΡΓΗ

Ἐν Ἀθήναις.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΕΝΩΣΙΣ

Τὰ πωλητήρια καὶ ἐργοστάσιά της λειτουργοῦσι εἰς τὴν νεόκτιστον οἰκίαν ἐν τῇ πλατείᾳ Κολοκοτρώνη καὶ ὁδῷ Βουλῆς 1—3.

Ἐλήφθησαν παραγγελίαι τοῦ χειμῶνος εἰς ὑφάσματα ἀνδρῶν, γυναικῶν καὶ κάθε ἄλλο εἶδος ἐνδυμασίας, καὶ ὁλονὴν καταφάγουσι νέαι.

Ἐργοστάσια ἐντὸς τῆς ἑνώσεως, Ραφεῖον ἀνδρῶν ἐνδυμασιῶν ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ γνωστοῦ ἐμπορορράτου κ. Κωνσταντινίδου.

Ράπτρια κυριῶν κ. Φωτεινῇ Κοκκινόπουλου.

ὑποδηματοποιεῖων διευθυντῆς δ. κ. Πιτάρης, βραβευθεὶς μὲ μεγάλα βραβεῖα εἰς διεθνεῖς ἐκθέσεις. Ραφεῖον Στρατιωτικῶν καὶ διαφόρων ἄλλων στολῶν. Πηλίκια καὶ χρυσοκεντήματα. Καπέλλα κυριῶν. Ἡ εἰσοδος ἐλευθέρᾳ εἰς πάντας. Τιμαὶ ὠρισμέναι καὶ μικραὶ

καὶ μεγάλα χρυστάλλινα εἰς τὸν κατάστημα Π. Ἀναστασίου δδ. Αἰόλου 210α (γωνία δδ. Σταδίου). Μεγάλῃ ἀγγλ. ζυγαρίων, ψαλιδίων, μαχαίριων, περιήρητος Κολώνια καὶ τὰ ἄλλα κατασκευαστικὰ, πωλοῦνται μετὰ Μπουτσαράκου, πωλοῦνται μετὰ Κουρετῶν τοῦ Στὰ Φιλεκαπιδίου.

Ἰδιογραφῶν Ἐργίνου ἐν τῇ ὁδῷ καλλιτεχνικῇ ἐργασίᾳ παντὸς εἴδους κεφαλίδες καὶ ἐπισκεπτήρια.

ΥΠΕΡΟΚΕΛΕΙΟΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΤΜΟΠΛΟΪ

Ἡ μόνη κατ' εὐθείαν γραμμὴ

Ἐξ Ἀνατολῆς καὶ Ἐξ Ἀνατολῆς

Ἀ' ἐπιβάτας ἐμπορεύματα καὶ πᾶσαν πλοιοφορίαν ἀπευθυντέον.

Ἐν Ἀθήναις, παρὰ τῇ κεντρικῇ Διευθύνσει. Ὅδὸς Σταδίου.

Ἐν Πειραιεῖ, παρὰ τῇ Παραρτήματι Διευθύνσεως. Λεωφόρος Αἰγέως ἀρ. 5.

Ἐν Κ) πόλει, Σμύρνῃ, Θεσσαλονικῇ, Λεξανδρείᾳ, Καλάμῃ, Πάτραις, παρὰ κεντρικοῖς Πρακτορείοις καὶ εἰς τοὺς τόπους ἀντιπροσώπους τῆς ἑταιρείας.

ΕΜΠΟΡΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Κεφάλαιον δρ. 5.000.000

Ἔδρα ἐν Ἀθήναις. Ὑποκαταστήματα Πειραιεῖ, Ἀργεῖ, Πάτραις, Ναυπλίου, Πύργῳ, Κερκύρᾳ, Κεφαλληνίᾳ, καὶ Ἀμαλιάδῃ.

Πᾶσα Τραπεζιτικὴ ἐργασία.

Ταμιευτήριο ἄχρι 5.000 δρ. 4 ὡς πρώτην ζήτησιν. 5 ο) μετὰ ἐν ἔτος.

Τόκοι καταθέσεων.

8 1) 2 ο) ἀπόδοσις εἰς πρώτην ζήτησιν

4 ο) μετὰ τρεῖς μῆνες

4 1) 4 ο) μετὰ ἑξ μῆνες

4 1) 2 ο) μετὰ ἐν ἔτος

5 ο) μετὰ δύο ἔτη

5 1) 2 ο) μετὰ τρία ἔτη καὶ ὀλίγον

Καταθέσεις εἰς χρυσὸν κατὰ 1) 2 ο) ὀλίγον

ΜΙΧΑΗΛ ΑΡΝΙΩΤΗΣ

Βιβλιοδέτης τῆς Βασιλικῆς Αὐλῆς

Ἰδιοκτήτην Ἐργοστασίων 77. ὁδὸς Καρ. Τρικοῦπη 77

μαματοῦαλια χρυστάλλινα εἰς τὸν κατάστημα Π. Ἀναστασίου δδ. Αἰόλου 210α (γωνία δδ. Σταδίου). Μεγάλῃ ἀγγλ. ζυγαρίων, ψαλιδίων, μαχαίριων, περιήρητος Κολώνια καὶ τὰ ἄλλα κατασκευαστικὰ, πωλοῦνται μετὰ Κουρετῶν τοῦ Στὰ Φιλεκαπιδίου.

Ἰδιογραφῶν Ἐργίνου ἐν τῇ ὁδῷ καλλιτεχνικῇ ἐργασίᾳ παντὸς εἴδους κεφαλίδες καὶ ἐπισκεπτήρια.